

▶ Ανδρέας Καρίτζης

Τα τρία μέτωπα για την κυβέρνηση της Αριστεράς

✓ **ΣΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΔΥΤΙΚΕΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΜΕ ΓΝΩΡΙΣΕΙ, ΥΠΗΡΧΕ Η ΑΣΤΙΚΗ ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ. ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΜΠΟΡΟΥΣΑΝ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΚΑΠΟΙΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ. ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΣΗΜΕΡΑ ΔΙΑΚΥΒΕΥΕΤΑΙ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ, ΠΡΑΓΜΑ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΧΕΙΡΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΤΟ ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΑΠΛΩΣ ΠΙΟ ΦΤΩΧΟΣ**

✓ **ΑΝ ΣΤΟΧΟΣ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ Η ΣΤΙΒΑΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΙΣΤΗ ΟΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΤΟ ΚΑΝΟΥΜΕ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟ ΦΡΟΝΗΜΑ ΟΤΙ ΘΑ ΤΟ ΠΑΛΕΨΟΥΜΕ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΟΤΙ ΔΕΝ ΘΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΠΙΣΤΩΣ... Άλλα, κομβικά σημεία...**

Ο βασικός στόχος του ΣΥΡΙΖΑ που τέθηκε μερικές ημέρες μετά τις πλατείες του 2011, είναι η διαμόρφωσή ενός νέου κοινωνικού και πολιτικού συνασπισμού εξουσίας. Ο βασικός λόγος για τον οποίο τότε ο ΣΥΡΙΖΑ κατέληξε σ' αυτή την απόφαση, δεν ήταν τόσο η αίσθηση ετοιμότητας ή κάποια μεγαλομανία, αλλά η απλή επίγνωση ότι αν δεν αποσπαστεί το κράτος και η κυβέρνηση από τις μνημονιακές δυνάμεις, δεν υπάρχει καμιά τύχη. Αν κάποιος σε απειλεί με ένα όπλο, ακόμα κι αν δεν ξέρεις να το χρησιμοποιείς, ακόμα κι αν το πάρεις και κάνεις κακό στον εαυτό σου, πρέπει να του το αποσπάσεις και ενστικτώδώς αυτό προσπαθείς να κάνεις. Ο ΣΥΡΙΖΑ επιλέχθηκε από τον ελληνικό λαό ώστε να αρπάξουμε το όπλο που απειλεί και καταστρέφει με ταχύτητες και ένταση που είναι πρωτόγνωρες. Με αυτή την έννοια, η απόσπαση και η αδυναμία συνέχισης αυτής της πολιτικής είναι από μόνη της μια τεράστια αλλαγή. Άρα, μπορώ να απαντήσω πως οι δυνατότητες που ανοίγονται για τον λαϊκό παράγοντα είναι πολύ μεγάλες.

Τι ακριβώς συμβαίνει

Τι συμβαίνει στην ελληνική κοινωνία; Έχουμε μόνο μια πολιτική που μας κάνει πιο φτωχούς και αναδιανέμει τον πλούτο υπέρ των ισχυρών; Η απειλή είναι μεγαλύτερη. Ο ένας λόγος είναι ότι στις σύγχρονες δυτικές καπιταλιστικές κοινωνίες που έχουμε γνωρίσει, υπήρχε η αστική έννοια της ελευθερίας. Οι άνθρωποι και οι κοινωνίες μπορούσαν να κάνουν κάποιες επιλογές. Αυτό που σήμερα διακυβεύεται είναι η κατάργηση αυτής της κατάστασης, πράγμα που είναι πολύ χειρότερο από το να είσαι απλώς πιο φτωχός. Αυτή τη στιγμή, η ελληνική κοινωνία δεν έχει το δικαίωμα να αποφασίσει για απολύτως κρίσιμα και απαραίτητα ζητήματα που αφορούν το παρόν και το μέλλον της. Οι αντίπαλοί μας ξέρουν καλά πως το γεγονός ότι δέχθηκαν να έχει η «πλέμπα» λόγο για τα μεγάλα, τα μείζονα, για όσα θεωρούν δικό τους προνόμιο, είναι κάτι που έχει συμβεί μόλις τις τελευταίες δεκαετίες και το δέχθηκαν με πόνο. Ο φασισμός ήταν η τελευταία τους αντίδραση απέναντι στην πλημμυρίδα των λαών που έρχεται από τον 19ο αιώνα και οι οποίοι ζητούν διαρκώς να έχουν λόγο για το τι συμβαίνει στην κοινωνία τους. Σήμερα, αυτοί που έχουν την εξουσία νιώθουν ότι έχουν τη δυνατότητα να επιβάλουν αυτό που πάντα ήταν ο σκοπός τους, να έχουν την απόλυτη κυριότητα στις αποφάσεις που αφορούν την κοινωνία. Ο δεύτερος λόγος είναι η έννοια της δημοκρατίας. Είναι συναφής γιατί μόνο με τη δημοκρατία μπορούν οι πολίτες, οι πολλοί, να πάρουν μέρος στις αποφάσεις που τους αφορούν. Αυτό που επιχειρείται είναι να παραμείνει στο φαντασιακό και στις τυπικές λειτουργίες της κοινωνίας η «δημοκρατική νομιμοποίηση». Δεν δίνεται η δυνατότητα στους πολίτες να κατανοήσουν τι ακριβώς διακυβεύεται. Δημοκρατία δεν είναι να επιλέξεις βουλευτή ή υπουργό χωρίς να υπάρχει καμιά δυνατότητα να αλλάξει η οικονομική και κοινωνική πολιτική που εφαρμόζεται.

Τρία μέτωπα

Ας πάρουμε το πιο θετικό σενάριο, κυβέρνηση της Αριστεράς με μεγάλο ποσοστό και με τους καλύτερους όρους. Θα έχει να αντιμετωπίσει τρία μέτωπα: • Το ένα είναι το εξωτερικό μέτωπο, οι πιστωτές αλλά και η Ευρωπαϊκή Ένωση με την αρχιτεκτονική της, ενώ υπάρχει και η γενικότερη γεωπολιτική κατάσταση. Για πρώτη φορά, αν εξαιρέσουμε το

Κόσσοβο, έχουμε αλλαγή συνόρων στην Ευρώπη μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, γεγονός σοκαριστικό που δεν έχει αποτιμηθεί επαρκώς. Με κυρίαρχο ρόλο, αρνητικό, της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε αυτή την εξέλιξη, ενώ βλέπουμε τα απόνερα της δυτικής πολιτικής στο Ιράκ και τη Συρία να φτάνουν μέχρι τη Γαλλία.

• Δεύτερο μέτωπο, το εσωτερικό. Η αστική τάξη έχει μάθει, περίπου από την ίδρυσή της, ότι η χώρα είναι τσιφλίκι της, ότι η αυθαιρεσία είναι νόμος. Δεν θα αλλάξει το καθεστώς στη χώρα εάν δεν αναμετρηθεί ο ΣΥΡΙΖΑ με την εγχώρια ολιγαρχία. Αν δεν υπάρξει σοβαρή μεθοδική αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, η χώρα δεν θα αλλάξει. Εκείνο που κρίνεται είναι κατά πόσο μπορούμε εμείς να αξιοποιήσουμε τη λαϊκή στήριξη για να αλλάξουμε τον συσχετισμό δυνάμεις. Είμαστε υποχρεωμένοι να το κάνουμε, διότι δεν αντέχει ο λαός να συνεχίσει έτσι. Είμαστε υποχρεωμένοι, αν θέλουμε να μην καταρρεύσει η ελληνική κοινωνία, να χτυπηθεί η εγχώρια ολιγαρχία και να σταματήσει η αυθαιρεσία με την οποία λειτουργεί.

• Το τρίτο μέτωπο που θα έχει αυτή η κυβέρνηση είναι τα αρνητικά στοιχεία που υπάρχουν στη νομοτοπία του κόσμου, στο δικό μας στρατόπεδο. Αυτό θέλει πολλή δουλειά, διότι αυτά δεν αλλάζουν από τη μια μέρα στη άλλη. Δεν το είχαμε σε υψηλή προτεραιότητα το 2012-14, παρ' όλο που ήταν πιο απαραίτητο από το 2010-12. Δεν ξέραμε πώς να το κάνουμε, είναι μεγάλο ζήτημα γιατί δεν συνέβη αλλά θα είναι ένα μεγάλο μέτωπο μετεκλογικά.

Κράτος και κόμμα

Το κράτος είναι μια δομή κι έχει έναν τρόπο λειτουργίας συγκεντρωτικό και γραφειοκρατικό την τάση οι αποφάσεις να πηγαίνουν ψηλά, να παίρνονται στα κρυφά, στα σκοτεινά. Αυτό δεν γίνεται τυχαία, αλλά επειδή πρέπει οι αποφάσεις να αφορούν τις ελίτ σε ένα τυπικά αστικό κράτος. Έχετε σκεφτεί ποτέ τι δεν συζητά αυτή η κοινωνία; Για παράδειγμα, το είδος τουρισμού της χώρας ή του ενεργειακού σχεδιασμού. Δεν θεωρείται καν ότι υπάρχει αντικείμενο συζήτησης, αλλά μόνο αποφάσεις των ελίτ και επιχειρηματικά σχέδια. Το κόμμα μας πάει να γίνει κυβέρνηση και αναγκαστικά θα αρχίσει να μοιάζει με αυτό, αν δεν έχει μια στρατηγική μετασχηματισμού αυτού του πράγματος, θα αρχίσει να παίρνει τη μορφή του. Υπήρχαν πάντα αυτά τα φαινόμενα και αύριο θα γίνουν ακόμη πιο έντονα. Έχει μεγάλη σημασία να αρχίσουμε να το συνειδητοποιούμε μπροστά στο ενδεχόμενο να πάρουμε την εξουσία, κάτι που ανεβάζει πολύ τις απαιτήσεις και τις ευθύνες. Πρέπει να έχουμε είναι αποφασιστικότητα καθαρό μυαλό νηφαλιότητα, ψυχραιμία και παρά τις όποιες δυσκολίες που θα συναντήσουμε να είμαστε απολύτως αποφασισμένοι για αυτό που πάμε να κάνουμε. Χρειάζεται να είμαστε σοβαροί, συστηματικοί και μεθοδικοί. Ο αντίπαλος είναι μεθοδικός χωρίς να χρειάζεται να το διατυμπανίζει. Θα δώσω ένα παράδειγμα. Το άρθρο 16 δεν αναθεωρήθηκε και η απαγόρευση των ιδιωτικών πανεπιστημίων εξακολούθησε να υπάρχει. Οι αντίπαλοί μας, μεθοδικά, με σκυμμένο το κεφάλι δούλευαν και διάβρωναν το ελληνικό πανεπιστήμιο με διάφορους τρόπους. Ας παραμείνει το άρθρο 16, ας μην μπόρεσαν να το ξηλώσουν, ας έφαγαν τα μούτρα τους όποτε το επιχείρησαν. Δουλεύουν συστηματικά και μεθοδικά γι' αυτό. Εμείς μπορούμε, συστηματικά, να αποκτήσουμε μια αντίστοιχη μεθοδολογία; Δεν μπορούμε να

αλλάξουμε τους κανόνες της αγοράς στην ενέργεια, μπορούμε να βάλουμε το κεφάλι κάτω και να δούμε πώς θα τους κάνουμε ανενεργούς, ακόμα κι αν δεν μπορούμε να αλλάξουμε αύριο την ευρωπαϊκή νομοθεσία; Οι αντίπαλοί μας διαλύουν αυτή τη στιγμή την Ευρώπη και την Ελλάδα, αλλά μιλάνε για την ανταγωνιστικότητα και «σπάει η φωνή τους»! Εμείς έχουμε μια αντίστοιχη αυτοπεποίθηση ότι ο λαός μπορεί; Ότι μπορούμε με δημοκρατικές διαδικασίες, να παίρνουμε αποφάσεις με βάση τα δικά μας κριτήρια και όνειρα, τις δικές μας ανάγκες και φιλοδοξίες;

Φρόνημα του λαού

Αν στόχος μας είναι η ελευθερία, η δημοκρατία και η στιβαρότητα της κοινωνίας στην αντιμετώπιση των γεωπολιτικών κινδύνων, πρέπει να έχουμε την πίστη ότι μπορούμε να το κάνουμε, αλλά και ο φρόνημα ότι θα το παλέψουμε μέχρι τέλους και μέχρι τέλους σημαίνει ότι δεν θα κάνουμε πίσω στα μεγάλα, κομβικά σημεία. Το φρόνημα αφορά τον ίδιο το λαό και εκεί είναι η δική μας δουλειά.

Ποια θα τα κάνει αυτά; Αυτός ο λαός; Δεν ακούμε συχνά υποτιμητικά σχόλια για αυτό τον λαό; Το αισιόδοξο είναι ότι το 1938 μεγάλα τμήματα του πληθυσμού είχαν συμφιλιωθεί με την ιδέα της δικτατορίας και δεν αντιδρούσαν.

Προσπαθούσε ο κόσμος να δει τι θα κάνει, να ζήσει λίγο καλύτερα, να δει πώς θα τα βγάλει πέρα. Το 1943, ο ίδιος λαός, οι ίδιοι άνθρωποι, οργάνωσαν στο 80% της ελληνικής επικράτειας τη λαϊκή εξουσία και κατάφεραν, πέρα από την ένοπλη αντίσταση, να αντιμετωπίσουν διαφορετικά τα προβλήματα της καθημερινότητας. Άνθρωποι, αγράμματοι, με λίγες δυνατότητες κατάφεραν να οργανώσουν καθημερινά από ένα "κοινωνικό κράτος" κάποιου τύπου μέχρι τη Δικαιοσύνη. Αυτό το έκανε ο ίδιος ο λαός που το 1938 θα μπορούσε να πει κανείς ότι είναι σχετικά απαθής. Η αλλαγή της νοοτροπίας του κόσμου, λοιπόν, είναι κάτι που μπορεί να συμβεί γρήγορα, δεν θα συμβεί, όμως, από μόνο του και είναι δικές μας οι ευθύνες να βρούμε τους τρόπους να το ξεκλειδώσουμε.

* Ο Ανδρέας Καρίτζης είναι μέλος της Κ.Ε. του ΣΥΡΙΖΑ και υποψήφιος Βουλευτής στη Β' Αθήνας

